

Durant el servei religiós:

JOHANN SEBASTIAN BACH
(Eisenach, Alemanya 1685 – Leipzig 1750)

CORAL BWV 654

SCHMÜCKE DICH, O LIEBE SEELE

Òrgue

7'

CANTATA BWV 180

SCHMÜCKE DICH, O LIEBE SEELE

Cor: Schmücke dich, o liebe Seele / Ària (tenor): Ermuntre dich: dein Heiland klopft / Recitatiu i coral (soprano): Wie teuer sind des heiligen Mahles Gaben! / Recitatiu (contralt): Mein Herz fühlt in sich Furcht und Freude / Ària (soprano): Lebens Sonne, Licht der Sinnen / Recitatiu (baix): Herr, lass an mir dein treues Lieben / Coral: Jesu, wahres Brot des Lebens

20'

Després del servei religiós:

GEORG PHILIPP TELEMANN
(Magdeburg, Alemanya 1681 – Hamburg 1767)

ANDANTE CONCERTO TWV 53:E1

Traverso, oboè d'amore i viola d'amore més corda

3'

CANTATA TWV 31

SCHMÜCKE DICH, O LIEBE SEELE

Coral (tenor), Ària (soprano), Coral tutti

6'

JOHANN SEBASTIAN BACH

CANTATA BWV 162

ACH! ICH SEHE, ITZT, DA ICH ZUR HOCHZEIT GEHEN

Ària (baix): Ach, ich siehe / Recitatiu (tenor): O großes Hochzeitfest / Ària (soprano): Jesu, Brunnenquell aller Gnaden / Recitatiu (contralt): Mein Jesu, lass mich nicht / Ària (duet de contralt i tenor): In meinem Gott bin ich erfreut! / Coral: Ach, ich habe schon erblicket

17'

SOLISTES SALVAT BECA BACH

RITA MORAIS, soprano / DANIEL FOLQUÉ, alto / ALBERTO PALACIOS, tenor / ORIOL MALLART,
baix

BACHCELONA CONSORT

Katy Elkin, oboè / Daniel Ramírez, oboè / David Gutiérrez, traverso / Clara Creus, traverso /
Ignacio Ramal, violí / Cristina Altemir, violí / Núria Pujolràs, viola / Guillermo Turina, cello

DANIEL TARRIDA, CLAVECÍ I DIRECCIÓ

SERVEI RELIGIÓS

Oliver Spies, pastor

IZUMI KANDO, orgue

COMENTARI

per Ariadna Peralta

Actualment, J. S. Bach es considera un dels primers compositors de la modernitat. La modernitat, concepte esmunyedís, sovint designa un llarg període històric de transformacions que afecten tant l'organització social com l'imaginari cultural i que, en bona mesura, s'han mantingut des de la fi de l'edat mitjana fins als nostres dies.

A les composicions de Bach s'hi troben molts d'aquests elements socioculturals moderns. Per exemple, a diferència del que passava a l'edat mitjana, semblaria que Bach no només concep la música com un art que revela l'ordre còsmic immutable, sinó que n'explora racionalment les possibilitats i les limitacions compositives. Bach, en efecte, encarna **l'exploració i el dubte del subjecte modern** exercint una llibertat individual que sobrepassa sovint la de compositors posteriors influïts per models compositius més fortament implantats.

El gran nombre d'obres religioses que Bach va produir per a les esglésies protestants il·lumina **la relació entre religió i modernitat**. Seguint el sociòleg Max Weber, el protestantisme, encara que fos sense pretendre-ho, va contribuir al desenvolupament del capitalisme modern. A partir de la defensa del lligam directe entre l'individu i Déu, els protestants posen èmfasi en la

responsabilitat social dels individus, tendència que Weber anomena 'ascetisme mundà'. Més concretament, els protestants es preocupen d'acomplir la seva vocació (*Beruf* en alemany), que relacionen amb la professió que exerceixen. En corrents com el calvinisme, quan la vocació s'acompleix amb èxit fins i tot arriba a demostrar la predestinació de Déu, i això casa bé amb la fixació capitalista pel creixement econòmic il·limitat: tant els protestants com els capitalistes busquen l'èxit creixent de les seves empreses. Amb l'exploració rigorosa dels límits de la composició musical, Bach va encarnar sens dubte el *Berufi* i va evidenciar que l'individu modern pot trobar una manera de realitzar-se centrant-se en la seva professió.

Fruit de la creixent secularització, és a dir, de la separació entre els afers de l'Estat i l'Església, **la relació entre música i religió** també canvia. En una societat moderna cada vegada més secularitzada, la música guanya pes com una activitat artística d'entreteniment que permet deixar-se endur pel gaudi i l'emoció. Alhora, però, o potser precisament per això, pot reforçar la devoció i les creences col·lectives. Encara que alguns dels corrents religiosos de l'època que propugnaven l'ascetisme temien i debatien aquesta ambivalència de la música entre el plaer i la fe, segons ens ha arribat, Bach acceptava el gaudi de la música com a vehicle per al sentiment religiós luterà, com també el mateix Luter.

De fet, des dels inicis del protestantisme, durant la litúrgia sempre s'ha donat molta importància al cant coral perquè s'ha considerat que era una manera de reforçar la comunitat fent participar els fidels i, a la vegada, d'estrènyer els lligams amb Déu a través de la música. És en aquest context que Bach compon cantates com *Schmücke dich, o liebe Seele* (Abilla't, ànima estimada), BWV 180, que hem seleccionat per a ser interpretada en aquesta ocasió.

Bach va pensar la cantata BWV 180 en relació amb la paràbola del banquet de noces de l'Evangeli segons Mateu. Parteix d'un himne luterà per a l'eucaristia en el qual el gran banquet esdevé un banquet de casament, seguint la traducció de la Bíblia feta per Luter. La melodia ens permet imaginar una núvia preparant-se abans del casament i, per tant, hi preval l'alegria. Aquest estat d'ànim contrasta amb el de la cantata BWV 162, composta per ser interpretada en la mateixa data del calendari cristià però on hi domina el temor de no complir les exigències de la relació amb Déu. Atès que la BWV 162 també es podrà escoltar al cicle Trànsits, l'espectador podrà apreciar-ne aquesta diferència, així com la varietat entre les cantates de Bach.

El fet que aquesta música sigui interpretada a l'església de la Comunitat Evangèlica de Parla Alemanya, on s'hi reuneixen tant luterans com calvinistes i zwinglians, és una bona oportunitat per imaginar-nos de manera més tangible els inicis de la modernitat a partir del vincle entre música i religió.

En col·laboració amb l'Oficina d'Afers Religiosos:

**Ajuntament
de Barcelona**